

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Назив предмета:	КОМПАРАТИВНО ПРОУЧАВАЊЕ ЈУЖНОСЛОВЕНСКИХ КЊИЖЕВНОСТИ 2			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Број ЕCTS кредита	Фонд часова
	обавезни	осми	4	3+1

Студијски програми за које се организује: Српски језик и књижевност	
Условљеност другим предметима: Полагање овог предмета условљено је успјешно положеним испитом из Компаративног проучавања јужнословенских књижевности 1.	
Циљеви изучавања предмета: Циљ предмета Компаративно проучавање јужнословенских књижевности 2 је обухватан, компаратистички преглед најзначајнијих књижевних дјела у корпусу јужнословенских књижевности. Такође, циљ предмета је и да студентима предочи низ оригиналних предавања у којима се компаратистичком методологијом анализира улога и значај истакнутих аутора и књижевних опуса на словенском југу. Студиј овог предмета, међутим, не замишља се као статични и непромјенљиви списак дјела која треба прочитати и литературе којом се треба служити. Напротив: поред наведеног компаратистичког прегледа најзначајнијих књижевних појава и најистакнутијих појединаца (предавања), подстицаћемо и координисати самосталне студентске активности, избор тема са ширег списка литературе и лектире, писање семинарских радова (вјежбе) итд.	
Исходи / резултати учења (стечена знања): У оквиру предмета Компаративно проучавање јужнословенских књижевности 2 студенти ће стећи темељна знања о компаратистичкој методологији у непосредној примјени, о књижевним дјелима, књижевним опусима и ауторима у овом широком интерлигерарном контексту. Прошириће читалачко искуство и сазнања о књижевним дјелима и појавама из непосредног окружења српске књижевности, те тако остварити увид у стваралаштво оних националних књижевних корпуса са којима је српска књижевност имала и има богате и плодне интерлигерарне везе. То ће допринијети бољем познавању непосредног окружења, односно најближег књижевног и културног контекста у којем је настала и развијала се српска књижевност. Исто тако, студенти ће стећи неопходна знања за рад у основношколској и средњошколској настави, гдје постоји значајна заступљеност писаца и дјела из корпуса јужнословенских књижевности.	
Име и презиме наставника и сарадника: Проф. др Саша Шмуља, мр Андреја Марић	
Методје наставе и савладавања градива: Предавања, лектира, семинарски рад, дискусија на вјежбама.	
Садржај предмета: Предмет Компаративно проучавање јужнословенских књижевности 2 чини низ оригиналних предавања, која су већ објављена или ће бити објављена, систематичан и информативан преглед најзначајнијих књижевних опуса у корпусу јужнословенских књижевности. Посебна пажња биће посвећена и интерпретацији књижевних дјела оних аутора који спадају међу најистакнутије појединце у историји јужнословенских књижевности, као и интерпретација дјела која ће студенти одабрати као додатну лектуру. На вјежбама ће студенти реферисати, дискутовати, интерпретирати текст одабране лектире и презентовати резултате семинарских радова.	
Припремна недјеља	Припрема и упис семестра
I недјеља	Приповједна свједочанства о Првом свјетском рату: Црњански, Крлежа, Кикић
II недјеља	Књижевно дјело Мирослава Крлеже у јужнословенском књижевном контексту
III недјеља	Пјесничка свједочанства о Другом свјетском рату: Ковачић, Куленовић, Назор
IV недјеља	О <i>другости</i> у књижевном дјелу Иве Андрића
V недјеља	Процес и преображај у романима Меше Селимовића
VI недјеља	Интертекстуалност у поезији Десанке Максимовић
VII недјеља	Интермедијалност у поезији Мака Диздара
VIII недјеља	Интермедијалност у дјелу Светислава Мандића
IX недјеља	<i>Друго и другдје</i> у дјелу Бранка Ћопића
X недјеља	Субверзивна <i>другост</i> у дјелима Борсилава Пекића
XI недјеља	Књижевно дјело Скендера Куленовића
XII недјеља	Ранко Маринковић у јужнословенском књижевном контексту
XIII недјеља	Антон Дончев у контексту српске књижевности
XIV недјеља	Лирска фантастика у приповједној прози Горана Петровића
XV недјеља	Митолошки подтекст у дјелима Георгија Господинова

Оптерећење студента на предмету:

Недељно
4 часа (3+1)

У семестру
60 часова

Студенти су обавезни да похађају предавања и вјежбе.

Обавезна литература:

Теоријски аспекти:

- Брајовић, Тихомир (2012), *Компаративни идентитети. Српска књижевност између европског и јужнословенског контекста*, Београд: Службени гласник.
- Брајовић, Тихомир (2013), „Компаративно проучавање јужнословенских књижевности“, *Појмовник упоредне књижевности*, Зборник радова, уредили Бојан Јовић и Тихомир Брајовић, Београд: Институт за књижевност и уметност, 95–128.
- Гвозден, Владимир (2001), „Полазишта и циљеви имаголошког проучавања књижевности“, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, књ. 49, св. 1–2, стр. 211–224.
- Грчевић, Фрањо (2005), *Српске теме. Компаратистика сродних књижевности*, Загреб.
- Ерор, Гвозден (2007), *Књижевне студије и домен компаратистике*, Београд: Институт за књижевност и уметност и Панчево: Мали Немо.
- Ерор, Гвозден (2010), *Књижевна терминологија и домен компаратистике*, Београд: Институт за књижевност и уметност и Панчево: Мали Немо.
- Интердисциплинарност теорије књижевности* (2001), Зборник радова, уредио др Милослав Шутић, Београд: Институт за књижевност и уметност.
- Интеркултурно-поредбено изучавање књижевности*, темат с радовима Звонка Ковача, Тихомира Брајовића, Михајла Пангића и других о питањима и проблемима компаративног проучавања јужнословенских књижевности, *Сарајевске свеске*, двоброј 32–33, 2011, стр. 75–181. Наставак расправе налази се у темату под насловом *О студију јужнословенских књижевности*, у двоброју 35–36 (2011) истог часописа, стр. 187–230.
- Интертекстуалност и интермедијалност*, Зборник радова, Загреб: Завод за знаност о књижевности, 1988.
- Јуван, Марко (2013), *Интертекстуалност*, Нови Сад: Академска књига.
- Ковач, Звонко (2011), *Међукњижевне расправе – Поредбена и/или интеркултурна повијест књижевности*, Београд: Службени гласник.
- Компаративно проучавање јужнословенских књижевности (I–IV)*, зборници радова (1982– 989).
- Константиновић, Зоран (1984), *Увод у упоредно проучавање књижевности*, Београд: Српска књижевна задруга.
- Константиновић, Зоран (1986), „Од имагологије до истраживања менталитета“, текст у часопису *Умјетност ријечи*, Загреб, XXX, 2, стр. 137–142.
- Константиновић, Зоран (1993), *Компаративно виђење српске књижевности*, Нови Сад: Светови.
- Константиновић, Зоран (2001), „Интердисциплинарност и интерлиментарност“, у: *Интердисциплинарност теорије књижевности*, Зборник радова, уредио др Милослав Шутић, Београд: Институт за књижевност и уметност, стр. 23–31.
- Константиновић, Зоран (2002а), *Интертекстуална компаратистика*, Београд: Народна књига.
- Константиновић, Зоран (2002б), „Алтерирање страног текста као полазиште компаратистичких истраживања наше књижевности. Скица за системски приступ“, *Књижевна историја*, XXXIX, бр. 116–117, стр. 35–42.
- Константиновић, Зоран (2006), *Литерарно дело и национални менталитет. О једном интердисциплинарном приступу историји српске књижевности*, Београд: Народна књига.
- Пангић, Михајло (1994), „Јужнословенска интерлиментарна заједница: односи српске и хрватске књижевности 1918–1930“, Зборник Матице српске за славистику, 46–47, стр. 29–43.
- Појмовник упоредне књижевности*, зборник радова, уредили Бојан Јовић и Тихомир Брајовић, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2013.
- Прегледни речник компаратистичке терминологије у књижевности и култури* (2011), уредили Бојана Стојановић Пантовић et al., Нови Сад, Академска књига.
- Свој и туђ. Слика другог у балканским и средњоевропским књижевностима* (2006), Зборник радова, Београд: ИКУМ.
- Сламинг, Иван (1965), „Национална литература и компаратистика“, *Дисциплина маите*, Загреб: Матица хрватска, 23–45.
- Тутњевић, Станиша (2011), *Размеђа књижевних токова на Словенском Југу*, Београд: Службени гласник.

Предметна литература:

- Ченгић, Енес (1990), *С Крлежом из дана у дан I–VI*, Сарајево: Свјетлост.
- Мерији, Бруно (1967), „Антимилитаристичка књижевност и *Хрватски бог Марс* Мирослава Крлеже“, у: *Мирослав Крлежа*, Зборник радова, Београд: Просвета и Институт за теорију књижевности и уметности, стр. 199–212.
- Вучковић, Радован (1972), „Јединство облика и идејних рјешења у циклусу о Глембајевима Мирослава Крлеже“, *Књижевне анализе*, Сарајево, стр. 60–96.
- Флакер, Александар (1968), „In extremis (Крлежа у свјетлу књижевних поређења), *Књижевне поредбе*, Загреб: Напријед, стр. 485–507.
- Флакер, Александар (1988), „Крлежа и сликарство“, у: *Номади љепоте. Интермедијалне студије*, Загреб: Графички завод Хрватске, стр. 277–352.
- Милошевић, Никола (1976), *Андрић и Крлежа као антиподи*, Београд.
- Тутњевић, Станиша (2011), „Крлежа у контексту антиратне књижевности послје Првог свјетског рата“, у: *Размеђа књижевних токова на Словенском Југу*, Београд: Службени гласник, стр. 541–560.
- Матвејевић, Предраг (2011), *Разговори с Крлежом*, Загреб: Прометеј.
- Поповић, Радован (2012), *Крлежа и Срби*, Београд: Службени гласник.

Вучковић, Радован (1972), „Симболика светла и таме у Јами Ивана Горана Ковачића“, у: *Књижевне анализе*, Сарајево, стр. 195–214.
Тутњевећ, Станиша (2011), „Функција свјетлости у поеми *Јама* Ивана Горана Ковачића“, у: *Размеђа књижевних токова на Словенском Југу*, Београд: Службени гласник, стр. 582–598.
Тутњевећ, Станиша (2011), „*Стојанка мајка Кнежопољка* Скендера Куленовића и *Јама* Ивана Горана Ковачића“, у: *Размеђа књижевних токова на Словенском Југу*, Београд: Службени гласник, стр. 599–612.
Стојановић, Драган (2003), „Сенијина лепота: *Понорница* Скендера Куленовића“, *Свеске Задужбине Иве Андрића*, бр. 20, 190–215.

Шмуља, Саша (2013), „Перцепција Босне у дјелу Иве Андрића“, *Паисиеви четенија: Иво Андрич и балканското историческо битие*, Научни трудове, том 50, кн. 1, сб. Б, Филологија, Пловдивски универзитет Паисий Хилендарски, Филологически факултет, Пловдив, стр. 148–160.

Шмуља, Саша (2011), „Процес и преображај у роману *Дервиш и смрт* Меше Селимовића“, *Меша Селимовић и Скендер Куленовић у српском језику и књижевности*, Зборник радова са научног скупа, уредио проф. др Ранко Поповић, организатори: Академија наука и умјетности Републике Српске, Универзитет у Бањој Луци (Филолошки факултет Бања Лука) и Универзитет у Источном Сарајеву (Филозофски факултет Пале), Бања Лука – Источно Сарајево, 2011, стр. 59–72.

Шмуља, Саша (2013), „Православна духовност и лирско верујем у поезији Десанке Максимовић“, *Philologia Mediana*, број 5, година V, Ниш, стр. 479–496. Такође у: *Ризничари и памтитељи. Православна духовност српске књижевности XX вијека* (коаутори: Ранко Поповић, Давор Миличевећ, Зорица Никитовић, Саша Шмуља и Јован Делић), Филолошки факултет, Бања Лука, стр. 195–211.

Прокић, Касим (1974), *Апокрифност поетског говора. Поезија Мака Диздара*, Сарајево: Веселин Маслеша.

Дураковић, Енес (1979), *Говор и суштина тајанства. Пјесничко дјело Мака Диздара*, Сарајево: Свјетлост.

Шмуља, Саша (2013), „Интертекст збирке поезије *Камени спавач* Мака Диздара“, *Слово о Маку*, Факултет хуманистичких наука, Мостар.

Шмуља, Саша и Марић, Андреја (2016), „Интермедјални аспекти пјесничког опуса Светислава Мандића“, *Наука и евроинтеграције*, Зборник радова са научног скупа (Пале, 22–24. мај 2015), Универзитет у Источном Сарајеву, Филозофски факултет Пале, едиција Посебна издања – научни скупови, Књига 10, том 2, стр. 379–395.

Цвијетић, Љубомир (1980), *Књижевно дјело Ранка Маринковића*, Сарајево.

Микић, Радивоје (1988), „Поступак карневализације: увод у поетику Ранка Маринковића“, Београд

Микић, Радивоје (2004), „Патња је виша од истине“, поговор у: Ранко Маринковић: *Киклон*, Београд: НИН.

Немец, Крешимир (2003), *Повијест хрватског романа од 1945. до 1990. године*, Загреб: Школска књига.

Шмуља, Саша и Дакић, Горан (2016), „Преломно време Антона Дончева у контексту српске књижевности“, *Philologia Mediana*, број 8, година VIII, Ниш, 71–85.

Шмуља, Саша (2013), „Православна духовност и поетска фантастика у дјелу Горана Петровића“, Зборник с научног скупа „Наука и традиција“, том 1, Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, Пале, стр. 471–484. Такође у: *Ризничари и памтитељи. Православна духовност српске књижевности XX вијека* (коаутори: Ранко Поповић, Давор Миличевећ, Зорица Никитовић, Саша Шмуља и Јован Делић), Филолошки факултет, Бања Лука, стр. 351–365.

Облици провјере знања и оцјењивање: Писмена и усмена провјера знања, предиспитне активности, завршни испит.

Посебна назнака за предмет: -

Име и презиме наставника који је припремио податке: Проф. др Саша Шмуља

Напомена: